25 Νοεμβρίου 2026

«Ένοχος»: Στο φως απόρρητα έγγραφα για τον ρόλο του Κίσινγκερ στο πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή του 1974 – Μεγάλη προσέλευση στην παρουσίαση του βιβλίου των Βενιζέλου και Ιγνατίου στην Αθήνα

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Ημερολόγιο Εκδηλώσεων

Μεγάλη προσέλευση κόσμου συγκέντρωσε η παρουσίαση του βιβλίου των δημοσιογράφων και συγγραφέων Κώστα Βενιζέλου και Μιχάλη Ιγνατίου με τίτλο «Ένοχος. Η εντολή του Κίσινγκερ, η εκτέλεση του πραξικοπήματος από τον Ιωαννίδη και η εισβολή των Τούρκων το 1974», η οποία πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Δευτέρας 23 Νοεμβρίου, στον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός», στην

Αθήνα.

Το βιβλίο, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Ρίζες», αποτελεί προϊόν μακρόχρονης δημοσιογραφικής έρευνας στα αμερικανικά αρχεία και παρουσιάζει νέα στοιχεία για τα γεγονότα του καλοκαιριού του 1974 στην Κύπρο και την Ελλάδα. Σύμφωνα με τους συγγραφείς, στις σελίδες του περιλαμβάνονται αποχαρακτηρισμένα έγγραφα, διπλωματικά τηλεγραφήματα, τηλεφωνικά πρακτικά και απόρρητες επικοινωνίες, που φωτίζουν τον ρόλο της αμερικανικής διπλωματίας και ειδικότερα του τότε υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ, Χένρι Κίσινγκερ.

Στο επίκεντρο της παρουσίασης βρέθηκε η θέση των συγγραφέων ότι η αμερικανική στάση απέναντι στις εξελίξεις του 1974 δεν περιορίστηκε σε αποτυχία αποτροπής της κυπριακής τραγωδίας, αλλά συνδέθηκε με αποφάσεις και χειρισμούς που, όπως υποστηρίζουν, διευκόλυναν την εκδήλωση του πραξικοπήματος και την τουρκική εισβολή.

«Το 1974 δεν χάσαμε έναν πόλεμο, προδοθήκαμε», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Κώστας Βενιζέλος, υπογραμμίζοντας ότι η έρευνα των δύο δημοσιογράφων αναδεικνύει τη σύνδεση των ενεργειών της χούντας των Αθηνών με τους σχεδιασμούς των ΗΠΑ και της Τουρκίας.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στο ζήτημα του «προγεφυρώματος», επισημαίνοντας ότι ο δικτάτορας Δημήτρης Ιωαννίδης φέρεται να χρησιμοποίησε τον συγκεκριμένο όρο κατά τη διάρκεια του Πολεμικού Συμβουλίου στις 20 Ιουλίου 1974, καθησυχάζοντας τους στρατηγούς ότι οι τουρκικές δυνάμεις θα εισέρχονταν στην Κύπρο και θα καταλάμβαναν ένα περιορισμένο τμήμα εδάφους.

Ο κ. Βενιζέλος συνέδεσε την αναφορά αυτή με τις συνομιλίες του Τούρκου πρωθυπουργού Μπουλέντ Ετσεβίτ με τον Κίσινγκερ, κατά τις οποίες, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο βιβλίο, ο πρώτος ζητούσε να μην υπάρξει ελληνική στρατιωτική αντίδραση στην τουρκική απόβαση.

Από την πλευρά του, ο Μιχάλης Ιγνατίου παρουσίασε στοιχεία από τις συνομιλίες του Κίσινγκερ με τον τότε πρόεδρο των ΗΠΑ Ρίτσαρντ Νίξον, καθώς και τις επικοινωνίες με την τουρκική ηγεσία. Όπως ανέφερε, βασική επιδίωξη του Αμερικανού υπουργού Εξωτερικών ήταν να αποτραπεί ένας ελληνοτουρκικός πόλεμος, χωρίς να τεθεί ως προτεραιότητα η αποτροπή της τουρκικής εισβολής στην Κύπρο.

Ο συγγραφέας αναφέρθηκε, επίσης, στις μαρτυρίες που εξασφάλισαν οι δύο δημοσιογράφοι από πρώην Αμερικανούς αξιωματούχους, μεταξύ των οποίων ο πρώην υπουργός Εξωτερικών Σάιρους Βανς, ο υφυπουργός Εξωτερικών Τζορτζ Μπολ και ο διπλωμάτης Τζόζεφ Σίσκο. Ιδιαίτερη σημασία απέδωσε στη συμβολή του τελευταίου στην έρευνα, καθώς, όπως είπε, τους βοήθησε να εντοπίσουν σημαντικά στοιχεία και χάρτη που αποτύπωνε την Κύπρο μετά τη δεύτερη τουρκική εισβολή.

Ο Μιχάλης Ιγνατίου υποστήριξε ακόμη ότι ο Ιωαννίδης είχε συμφωνήσει να μην υπάρξει ελληνική στρατιωτική αντίδραση κατά την τουρκική απόβαση, χαρακτηρίζοντάς τον υπεύθυνο για την προδοσία της Κύπρου. Αναφέρθηκε, παράλληλα, στις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι συγγραφείς κατά τη διάρκεια της έρευνας, αλλά και στις δικαστικές διαμάχες που προέκυψαν εξαιτίας προηγούμενων δημοσιεύσεών τους.

Λουκάς Αξελός: «Το έγκλημα που σφράγισε τη μοίρα της σύγχρονης Κύπρου»

Ο ιστορικός, συγγραφέας και διευθυντής των εκδόσεων «Στοχαστής» και του περιοδικού «Τετράδια», Λουκάς Αξελός, χαρακτήρισε την κυπριακή τραγωδία του 1974 ως το μεγαλύτερο δράμα του μεταπολεμικού Ελληνισμού.

Όπως ανέφερε, το βιβλίο επιχειρεί να καταγράψει και να τεκμηριώσει τις ευθύνες των πρωταγωνιστών της περιόδου, αξιοποιώντας μαρτυρίες και απόρρητα έγγραφα του Λευκού Οίκου. Ειδική αναφορά έκανε στον ρόλο του Κίσινγκερ, αλλά και στις ενέργειες του κύκλου του Ιωαννίδη, των Ελλήνων συνεργατών της CIA και των προσώπων που συνδέονταν με την ΕΟΚΑ Β’.

Ο κ. Αξελός στάθηκε, επίσης, στις ευθύνες της ελληνικής και κυπριακής πλευράς, επισημαίνοντας την ανάγκη διατήρησης της ιστορικής μνήμης και ανάδειξης των ευθυνών για όσα συνέβησαν το 1974.

Κωνσταντίνος Φίλης: Η έρευνα συνδέει τις αποφάσεις της Ουάσιγκτον με το πραξικόπημα και την εισβολή

Ο καθηγητής Διεθνών Σχέσεων Κωνσταντίνος Φίλης υπογράμμισε ότι η βασική θέση του βιβλίου είναι πως ο Κίσινγκερ δεν υπήρξε απλώς ένας Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών που απέτυχε να αποτρέψει την κυπριακή τραγωδία, αλλά ένας κεντρικός παράγοντας των εξελίξεων, ο οποίος γνώριζε τις προθέσεις των εμπλεκομένων και διέθετε μέσα παρέμβασης.

Όπως εξήγησε, οι συγγραφείς αξιοποιούν νέα τηλεφωνικά πρακτικά, διπλωματικά

έγγραφα και μαρτυρίες, επιχειρώντας να συνδέσουν τις αποφάσεις της Ουάσιγκτον με τις ενέργειες της ελληνικής χούντας και της τουρκικής κυβέρνησης. Στόχος της έρευνας, σημείωσε, είναι να ανασυνθέσει την αλυσίδα των αποφάσεων που οδήγησαν από το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου στην τουρκική εισβολή της 20ής Ιουλίου 1974.

Γιώργος Χαρβαλιάς: «Ο Κίσινγκερ ήθελε να απαλλαγεί από τον Μακάριο»

Ο δημοσιογράφος και πολιτικός αναλυτής Γιώργος Χαρβαλιάς αναφέρθηκε στην πολιτική που, κατά την εκτίμησή του, ακολούθησε ο Κίσινγκερ στο Κυπριακό, υποστηρίζοντας ότι βασικός στόχος του ήταν η απομάκρυνση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου από την εξουσία.

Όπως ανέφερε, ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών επιδίωκε μια πολιτική διευθέτηση που θα εξυπηρετούσε τους αμερικανικούς σχεδιασμούς, ακόμη και με τίμημα την τουρκική στρατιωτική παρουσία στο νησί. Επισήμανε, επίσης, ότι η αποφυγή μιας ελληνοτουρκικής σύγκρουσης αποτελούσε βασική προτεραιότητα της αμερικανικής πλευράς, ενώ η εξέλιξη της τουρκικής εισβολής και η κατοχή μεγάλου μέρους της Κύπρου ανέδειξαν, όπως είπε, τις συνέπειες αυτής της πολιτικής.

Στην παρουσίαση συμμετείχαν, εκτός από τους δύο συγγραφείς, ο ιστορικός Λουκάς Αξελός, ο καθηγητής Διεθνών Σχέσεων Κωνσταντίνος Φίλης και ο δημοσιογράφος και πολιτικός αναλυτής Γιώργος Χαρβαλιάς. Τη συζήτηση συντόνισε η δημοσιογράφος Στέλλα Στυλιανού.

Το «παρών» έδωσαν, μεταξύ άλλων, ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Σταύρος Παπασταύρου, η υφυπουργός Εξωτερικών Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου, ο υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού Κώστας Βλάσης, οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ Γιώργος Νικητιάδης και Νίνα Κασιμάτη, ο πρώην υπουργός Εθνικής Άμυνας Ευάγγελος Αποστολάκης και ο πρώην υφυπουργός Εξωτερικών Αντώνης Διαματάρης.

Η παρουσίαση ολοκληρώθηκε με την υπογραφή αντιτύπων από τους δύο συγγραφείς, ενώ το ενδιαφέρον που συγκέντρωσε η εκδήλωση ανέδειξε τη διαρκή σημασία της ιστορικής έρευνας για τα γεγονότα του 1974 και την ανάγκη διατήρησης της μνήμης της κυπριακής τραγωδίας.

philenews.com